

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΗΣ 17^{ΗΣ} ΜΑΪΟΥ 1956

ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΚΩΝΣΤ. ΡΩΜΑΙΟΥ

ΠΡΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ

ΕΚΛΟΓΗ ΤΑΚΤΙΚΟΥ ΜΕΛΟΥΣ

Ὁ Πρόεδρος ἀνακοινεῖ τὸ Βασιλικὸν Διάταγμα περὶ κυρώσεως τῆς ἐκλογῆς τοῦ νέου Ἀκαδημαϊκοῦ κ. *Λεωνίδα Ζέρβα*.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ ΒΙΒΛΙΩΝ

Ὁ πρόεδρος κ. **Κωνστ. Ρωμαῖος** παρουσιάσας τὸ βιβλίον τοῦ πρεσβευτοῦ τῆς Αἰθιοπίας *Serequeberham Guebrezgie: Πλάτωνος Κρίτων* εἰς μετάφρασιν εἰς τὴν αἰθιοπικὴν (ἄχμαρικήν), Ἀντίς-Ἀμπέμπα 1955, εἶπε τὰ ἑξῆς:

Ἐν ἀρχῇ ὁ συγγραφεὺς εἰς τὴν εἰσαγωγὴν του ἀσχολεῖται ἐν συντομίᾳ μὲ τὴν ἀρχαίαν ἑλληνικὴν φιλοσοφίαν καὶ ἰδιαιτέρως μὲ τὴν μετὰ ἀπὸ τὴν περσικὴν ἐπιδρομὴν καὶ ἑλληνικὴν νίκην ἐν Ἀθήναις δημιουργηθεῖσαν πνευματικὴν κατάστασιν καὶ εἰς τὴν κοινωνικὴν καὶ πολιτικὴν πάλην τῶν διαφόρων ὁμάδων μετὰ ἀπὸ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον. Ἐπιμένει ἀκολούθως διὰ μακρῶν μὲ τὴν ἰδέαν τοῦ Σωκράτους τοῦ μὴ ἀνταδικεῖν καὶ τοῦ σεβασμοῦ τῶν νόμων.

Ὁ συγγραφεὺς εἶτα ἀναφέρεται εἰς τὴν πολιτείαν τοῦ Πλάτωνος καὶ στρεφόμενος περὶ τὴν ἰδέαν τῆς κοινωνικῆς πειθαρχίας καταλήγει εἰς τὸ ψυχολογικὸν καὶ λογικὸν πόρισμα, ὅτι τὰ ἐπαναστατικῶς κτηθέντα καθεστῶτα δημιουργοῦν συνεχῆς αἴσθημα ὑποψίας, φόβου καὶ τρόμου εἰς τὴν συνείδησιν τῶν πολιτῶν, ἐνῶ τὰ ἐπιτευχθέντα διὰ τῆς καλῆς συνεννόησεως τῶν πολιτῶν καὶ τῆς διαλεκτικῆς πειθοῦς δημιουργοῦν σταθερὰν ἀπὸ πάσης ἀπόψεως κατάστασιν, ἣ ὁποία τοὺς προωθεῖ πρὸς τὰς εὐγενεῖς καὶ δημιουργικὰς φιλοδοξίας πρὸς συνεχῆ πρόοδον. Τὸ βιαίως κτηθὲν φονεύει τὸ πνεῦμα καὶ πᾶν τὸ εὐγενὲς ἐν τῷ ἀνθρώπῳ, ἐνῶ τὸ δεύτερον τὸ διατηρεῖ πάντοτε θαλερὸν καὶ πρόθυμον.

Μεταξὺ ἄλλων τονίζει: «... Εἶναι γνωστόν, ὅτι οἱ Ἕλληνες εἶναι οἱ πρωτοπό-

ροι εἰς ὄλας τὰς ἐκφάνσεις τοῦ πολιτισμοῦ. Οὕτω πως καὶ εἰς τὴν δημιουργίαν τῆς πραγματικῆς φιλοσοφίας εἶναι οἱ πρῶτοι ἀφθάστοι πρωτεργάται τοῦ νοός...».

Ὁ πρόλογος καὶ ἡ μετάφρασις τοῦ κειμένου τοῦ διαλόγου συνοδεύονται ἀπὸ λεπτομερειακὰ σχόλια γλωσσικά, μυθολογικά, ἀρχαιολογικά, ἱστορικά, φιλοσοφικά, κοινωνιολογικά καὶ ὄρολογιακά, βοηθητικά καὶ συμπληρωματικά στοιχεῖα διὰ νὰ ἔχη ὁ Αἰθίοψ ἀναγνώστης γενικὴν ἰδέαν τῆς ἰδιοσυγκρασίας, τῆς ψυχολογίας εἰπεῖν καὶ τοῦ πνεύματος τῶν Ἀθηνῶν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἀλλὰ κυρίως τῆς ἀφθάστου φιλοσοφικῆς διανοίας καὶ τῆς μεγάλης προφητικῆς προσωπικότητος καὶ ὠραίας ψυχῆς πρὸς ἐνεφανίσθη ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Σωκράτους.

Ἐκφράζομεν τὴν εὐχὴν, τὸ ἔξαιρειτὸν τοῦτο βιβλίον νὰ μεταφρασθῇ καὶ εἰς τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν, διότι βέβαιον εἶναι ὅτι θὰ χρησιμεύσῃ τοῦτο καὶ εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς παιδείαν.

*

Ὁ κ. Γ. Σωτηρίου παρουσιάσας τὸ βιβλίον τοῦ *Filippo di Pietro* «Τὰ μωσαϊκὰ τῆς Cappella Palatina τοῦ Παλέρμου τῆς Σικελίας» εἶπε τὰ ἑξῆς:

Ἔχω τὴν τιμὴν νὰ παρουσιάσω εἰς τὴν Ἀκαδημίαν τὸ νεωστὶ ἐκδοθὲν ὑπὸ τοῦ ἐκδοτικοῦ καλλιτεχνικοῦ οἴκου Sidera τοῦ Μιλάνου πολυτελὲς ἔργον τοῦ ἰταλοῦ ἀρχαιολόγου *Filippo di Pietro* περὶ τῶν μωσαϊκῶν τῆς περιφήμου ἐν Παλέρμῳ τῆς Σικελίας Capella Palatina.

Τὸ ἔργον, εἰς μέγα σχῆμα, συνοδεύουν 53 θαυμάσιοι ἔγχρωμοι πίνακες τῶν μωσαϊκῶν τοῦ εἰς ρυθμὸν βυζαντινῆς βασιλικῆς μετὰ τρούλλου γνωστοῦ ἀνακτορικοῦ ναοῦ τοῦ Παλέρμου τοῦ 12^{ου} αἰῶνος.

Εἰς τοὺς πίνακας τούτους εἰκονίζονται εἰς βυζαντινὸν ρυθμὸν μὲ ἀνάμικτα ἐνίοτε ἰταλικά στοιχεῖα αἱ εἰκονογραφικαὶ συνθέσεις: Παντοκράτορος τοῦ τρούλλου μὲ ἀγγέλους, Εὐαγγελιστὰς καὶ Προφήτας, μεμονωμένας παραστάσεις Ἀποστόλων καὶ ἁγίων ὁλοσώμων καὶ ἐν προτομῇ, εἰκόνας τοῦ ἑορταστικοῦ κύκλου κλπ. Ἐνδιαφέρουσαι εἶναι καὶ αἱ ἀπεικονιζόμεναι μωσαϊκαὶ σκηναὶ τῆς δημιουργίας τῶν Πρωτοπλάστων καὶ τῆς Πυργοποιίας.

Αἱ ψηφιδωταὶ αὐταὶ συνθέσεις, φιλοτεχνηθεῖσαι ὑπὸ μετακληθέντος βυζαντινοῦ ζωγράφου, ὡς δηλοῦται τοῦτο ἐκ τῶν ἑλληνικῶν ἐπιγραφῶν των, ἀκολουθοῦν, αἱ μὲν τῶν ἀρχῶν τοῦ 12^{ου} αἰῶνος, ἐπὶ τοῦ Νορμανδοῦ βασιλέως Ρογήρου Β' (1140-1150), τὴν κλασικίζουσαν τέχνην τοῦ Δαφνίου μὲ μεγαλυτέραν ὅμως τυπικότητα καὶ τονισμὸν τῶν διαγραμμάτων, αἱ δὲ τοῦ τέλους τοῦ 12^{ου} αἰῶνος, ἐπὶ Γουλιέλμου Α', ἐμφανίζονται μὲ ἰταλικά στοιχεῖα, γενόμεναι τῇ συνεργασίᾳ ἰταλῶν, μαθητῶν τῶν Ἑλλήνων, ὡς δηλοῦν τοῦτο τὰ φέροντα λατινικὰς ἐπιγραφὰς μωσαϊκά.

Ὁ συγγραφεὺς τοῦ ἔργου ἐξετάζει εἰς τὸ προτασσόμενον ἐρμηνευτικὸν κείμενον τὴν σημασίαν καὶ ἰδιαιτάτα τὴν καλλιτεχνικὴν τῶν ἀξίαν ἐν συσχετισμῷ πρὸς τὰ λοιπὰ μωσαϊκὰ τῶν ἄλλων σπουδαίων βυζαντινῶν ναῶν τῆς Σικελίας τοῦ 12^{ου} αἰῶνος καὶ ἐπιχειρεῖ νὰ καθορίσῃ τὴν θέσιν τῶν εἰς τὴν καθόλου βυζαντινὴν τέχνην.

Περὶ τῶν μωσαϊκῶν τῆς Σικελίας εἶχεν ὁ δι Ρίετρο ἐκδώσει πρὸ ὀκταετίας ἰδίαν μονογραφίαν. Ἐν τῷ μεταξὺ ὅμως εἶδον τὸ φῶς νεώτεροι μελέται διακεκριμένων βυζαντινολόγων, ὅπως τοῦ αὐστριακοῦ Demks καὶ τοῦ γερμανοαμερικανοῦ Kitzinger, αἵτινες συνετέλεσαν εἰς τὴν τροποποίησιν τῶν συμπερασμάτων του ὡς πρὸς τὴν ἐκτίμησιν τῆς βυζαντινῆς ζωγραφικῆς. Κυρίως ὅμως ἀνεκάλεσε τὰς θεωρίας του κατόπιν τῆς δημοσιεύσεως τῆς «ἐξαιρετικοῦ ἐνδιαφέροντος καὶ ἀξίας», ὡς λέγει, ἀνακοινώσεως εἰς τὸ 8^{ον} Βυζαντινολογικὸν Συνέδριον τοῦ Παλέρμου τοῦ καθηγητοῦ τοῦ Ε. Μ. Πολυτεχνείου κ. Π. Μιχελῆ «περὶ τῆς αἰσθητικῆς τῆς βυζαντινῆς τέχνης», ἐκ τῆς ὁποίας καὶ παραθέτει ὀλοκλήρους σελίδας εἰς τὸ ἔργον του.

Κατὰ τὸν κ. Μιχελῆν, ὅπως ἔλαβον ἄλλοτε τὴν εὐκαιρίαν ν' ἀναφέρω εἰς τὴν Ἀκαδημίαν κατὰ τὴν παρουσίαν τοῦ ἔργου του «Αἰσθητικὴ θεώρησις τῆς βυζαντινῆς τέχνης», τῆς ὁποίας ἀπάνθισμα εἶναι ἡ ἀνακοίνωσις, ἡ βυζαντινὴ τέχνη εὐρίσκει κατ' ἀρχὴν τὴν ὀρθὴν ἐρμηνείαν της, τοποθετουμένη εἰς τὴν αἰσθητικὴν κατηγορίαν τοῦ «ὑψηλοῦ» (ἢ τοῦ «ὑπερόχου»). Οὔτε ἡ μέχρι τοῦδε παραδεδεγμένη ἱστορικὴ ἐρμηνεία ἦτο ἱκανοποιητικὴ, ὅτι δηλαδὴ αἱ ὑπερβατικαὶ καλλιτεχνικαὶ μορφαὶ τῆς βυζαντινῆς τέχνης ὀφείλονται εἰς δανεισμὸν ἢ ἐπιρροὴν τῆς Ἀνατολικῆς τέχνης, οὔτε ἡ χρησιμοποίησις τῶν ὄρων ἱμπρεσσιονισμὸς καὶ ἐξπρεσσιονισμὸς, οἱ ὁποιοὶ ἀντιστοιχοῦν εἰς ἄλλους ρυθμοὺς τέχνης μὲ ἄλλο περιεχόμενον, δύνανται νὰ χαρακτηρίσουν ὀρθῶς τὴν μακρὰν κάθε ὑποκειμενικότητα καὶ ἀφαιρέσεως βυζαντινὴν ζωγραφικὴν, τῆς ὁποίας τὸ περιεχόμενον ἔχει ἀντικειμενικὴν ὑπόστασιν, ἀναφερομένην εἰς πνευματικὰ πραγματικότητας καθολικοῦ κύρους.

Τὰ ὑπερβατικὰ καλλιτεχνικὰ στοιχεῖα, τὰ ὁποῖα συγκεντροῦνται εἰς τὴν ἑλληνικότητα τῆς βυζαντινῆς τέχνης, εὐρίσκουν διὰ τῆς θεωρίας τοῦ «ὑψηλοῦ» μίαν ἐκ τῶ ἔσω αἰτιότητα, ἀπορρέουσαν δηλαδὴ ἐξ αὐτοῦ τοῦ πνευματικοῦ περιεχομένου καὶ τοῦ θεοκρατικοῦ ἰδανικοῦ τῆς χριστιανικῆς τέχνης.

Ἦδη καὶ ὁ συγγραφεὺς τοῦ παρουσιαζομένου ἔργου δέχεται τὴν θεωρίαν αὐτὴν ὡς μίαν νέαν καλλιτεχνικὴν θέσιν, ἐρμηνεύουσαν ἄριστα τοὺς ξένους πρὸς τὴν κλασσικὴν τέχνην μορφολογικοὺς χαρακτῆρας τῆς βυζαντινῆς καὶ ἀναλύει ὑπὸ τὸ πνεῦμα αὐτὸ τὰ ψηφιδωτὰ τῆς C. P. Θὰ ἤθελα νὰ προσθέσω ὅτι τὸ ἔργον τοῦ κ. Μιχελῆ «Αἰσθητικὴ θεώρησις τῆς βυζαντινῆς τέχνης», ποὺ ἐξεδόθη πρὸ δεκαετίας, εἶχε περάσει ἀπαρατήρητον. Μετεφράσθη ὅμως πέρυσι ἀγγλιστὶ καὶ ἔγινε διε-

θινῶς γνωστόν, ἔτυχε δὲ πλείστων εὐμενῶν κριτικῶν ἀπὸ ὅλα τὰ εὐρωπαϊκὰ καὶ ἀμερικανικὰ αἰσθητικὰ περιοδικά.

★

Ἐκ τῆς κ. **Σπυρ. Δοντᾶς**, παρουσιάσας τὰ ἔργα τοῦ κ. *Νικ. Λούρου*: α) *Μαιευτική* καὶ β) *Γυναικολογία*, εἶπε τὰ ἑξῆς:

Ἔχω τὴν τιμὴν νὰ παρουσιάσω εἰς τὴν Ἀκαδημίαν δύο συγγράμματα τοῦ κ. *Νικολάου Κ. Λούρου*, τακτικοῦ καθηγητοῦ τῆς Μαιευτικῆς καὶ Γυναικολογικῆς Κλινικῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν καὶ Διευθυντοῦ τοῦ Νοσοκομείου «*Ἀλεξάνδρα*».

α') Ἡ *Μαιευτική*, ἐκδοθεῖσα τῷ 1948, περιλαμβάνει τέσσαρα μέρη εἰς ἓνα τόμον.

1^{ον} Τὴν *φυσιολογίαν* τῆς ἐγκυμοσύνης, τοῦ τοκετοῦ, τῆς λοχείας καὶ τοῦ νεογεννήτου.

2^{ον} Τὴν *παθολογίαν* τῶν ἀνωτέρω καταστάσεων.

3^{ον} Τὰς *μαιευτικὰς ἐγχειρήσεις* καὶ

4^{ον} *Στατιστικάς*.

Ἐκ τούτου ἀποτελεῖται ἐκ 505 σελίδων μεγάλου σχήματος μετὰ 572 εἰκόνων καὶ 36 πινάκων.

β') Ἡ *Γυναικολογία*, ἐκδοθεῖσα εἰς ἓνα τόμον τῷ 1952, περιλαμβάνει τρία μέρη.

1^{ον} Τὴν *μορφολογίαν* καὶ *φυσιολογίαν* τοῦ σώματος τῆς γυναικὸς καὶ εἰδικώτερον τοῦ γεννητικοῦ συστήματος.

2^{ον} Τὴν *παθολογίαν τῆς γυναικὸς*, ἥτοι τὰς ἀνωμαλίας καὶ παθήσεις τῶν γεννητικῶν ὀργάνων, τὴν στειρώσιν καὶ τὴν ἀναπαραγωγικὴν προφύλαξιν.

3^{ον} Τὴν *ἐγχειρητικὴν γυναικολογίαν*, ἥτοι τὰς ἐγχειρήσεις τοῦ αἰδοίου, τοῦ κόλπου, τῆς μήτρας καὶ τῶν ἑξαρτημάτων της, καθὼς καὶ τὰς σχετικὰς γυναικολογικὰς ἐγχειρήσεις, ὅπως εἶναι αἱ πλαστικαὶ τῶν κοιλιακῶν τοιχωμάτων καὶ τῶν μαστῶν.

Ἐκ τούτου οὗτος ἀποτελεῖται ἐκ 407 σελίδων μετὰ 403 εἰκόνων.

Ἀμφότεροι οἱ τόμοι ἐξετυπώθησαν ἐπὶ ἑλληνικῆς κατασκευῆς χάριτος, ἐξαιρετικῆς ποιότητος, καὶ με ἀρίστας καλλιτεχνικὰς εἰκόνας, ἐξ ὧν πολλὰ εἶναι ἔγχρωμοι. Ἐκ τῶν διαγραμμάτων πολλὰ εἶναι ἔργα ἰδιόχειρα τοῦ συγγραφέως.

Τὰ συγγράμματα τοῦ κ. Λούρου περιλαμβάνουν τὰς νεωτέρας θεωρητικὰς καὶ πρακτικὰς ἐπιστημονικὰς γνώσεις τῆς συγχρόνου μαιευτικῆς καὶ γυναικολογίας, ὅπως εἶναι τὰ περὶ τῆς βιοκαταλυτικῆς ἀνωμαλίας τῆς γυναικὸς καὶ ἰδίως τῶν ὁρμονῶν, τῆς ὑποφύσεως καὶ τῶν ὥοθηκῶν, τὰ κολπικὰ ἐκκρίματα, ἢ βιοψία ἐνδομητρίου καὶ ἄλλα.

Ἄπαντα τὰ ἀνωτέρω κεφάλαια ἐκτίθενται κατὰ τρόπον πολὺ σαφῆ καὶ διδα-

κτικόν. Πολὺ δὲ συμβάλλουν εἰς τοῦτο αἱ ὄντως ἐξαιρετικαὶ εἰκόνες, αἵτινες παρουσιάζουν τὰ ἀντικείμενα μετ' ἀκριβείας καὶ μεγάλης φυσικότητος.

Διὰ τὴν πρωτοτυπίαν καὶ τὴν ἐπιστημονικὴν ἀξίαν τῶν ἔργων τούτων τοῦ κ. Ν. Λούρου θὰ ἠδυνάμην νὰ προσκομίσω πολλὰ καὶ σπουδαῖα τεκμήρια. Μὴ θέλω ὅμως νὰ παραβῶ τὸν ἄρτι θεσπισθέντα ὑπὸ τῆς Ὀλομελείας περιορισμὸν τῆς κλεψύδρας, θὰ ἀρκεσθῶ εἰς τὸ νὰ ἀναφέρω ἓν καὶ μόνον βιβλίον, ὡς ἀσφαλὲς τεκμήριον· τοῦτο δὲ εἶναι ἡ Γυναικολογία αὕτη τοῦ κ. Λούρου, ἡ ὁποία, μεταφρασθεῖσα κατὰ λέξιν εἰς τὴν γαλλικὴν ὑπὸ τοῦ ἱατροῦ Τηλεμάχου Νίκογλου, διδάκτορος τῆς Ἰατρικῆς Σχολῆς τῶν Παρισίων, καὶ περιλαμβάνουσα τὰς αὐτὰς εἰκόνας καὶ πίνακας, ἐξεδόθη ἐν Γαλλίᾳ τῷ 1954.

Ἡ γαλλικὴ μετάφρασις τῆς Γυναικολογίας τοῦ Ν. Λούρου ηὐτύχησε νὰ κυκλοφορῇ εὐρύτατα, ὄχι μόνον ἐν Γαλλίᾳ, ἀλλὰ καὶ εἰς πολλὰς ἄλλας χώρας τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀμερικῆς.

Ἡ μεγάλη ἐπιστημονικὴ ἀξία τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος συγγράμματος καταφαίνεται ἐκ τῶν δημοσιευθεισῶν κριτικῶν πολλῶν διασήμεων γυναικολόγων.

Οὕτως ὁ περίφημος *G. Döderlein* ἐν Jena γράφει: *Εἶναι θαυμάσιον σύγγραμμα Γυναικολογίας, τοῦ ὁποίου πρωτότυπος εἶναι τόσον ἡ κατάταξις, ὅσον καὶ ἡ διαίρεσις τοῦ κειμένου.*

Ὁ *Lacomme*, τακτικὸς Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου τῶν Παρισίων, γράφει: *Ὁ συγγραφεὺς ἐπέτυχε, μὲ πολλὰς πρωτοτύπους ἀπόψεις, ὄχι μόνον νὰ συγγράψῃ λαμπρὸν γυναικολογικὸν σύγγραμμα, ἀλλὰ καὶ νὰ ἀνοικοδομήσῃ ἔργον πὸν ἐξυπηρετεῖ τὴν ἀμοιβαίαν ἐπιστημονικὴν κατανόησιν.*

Ὁ ὁμότιμος καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου τῶν Παρισίων *E. Levy-Solal* γράφει: *Τὸ βιβλίον τοῦ κ. Λούρου εἶναι ὄργανον ὑψηλῆς καὶ πολὺ σοβαρᾶς ἐπιστημονικῆς ὑφῆς.*

Ὁ γυναικολόγος *Marcel* λέγει τὰ ἑξῆς: *Ὁ κ. Λούρος εἶναι καλλιτέχνης φιλόσοφος καὶ ἐπιστήμων διεθνοῦς περιωπῆς, τὸν ὁποῖον ὅλοι χειροκροτοῦν εἰς τὰ Συνέδρια.*

Ὁ *Tassovats* ἐν Βελιγραδίῳ χαρακτηρίζει τὸ βιβλίον ὡς ἑξῆς: *Τὸ σύγγραμμα τοῦ κ. Λούρου ἀποτελεῖ σημαντικὴν συμβολὴν εἰς τὴν ἱατρικὴν φιλολογίαν καὶ εἶναι πολύτιμον ὄργανον διδασκαλίας.*

Καὶ πολλοὶ ἄλλοι γράφουν ἐπαινετικῶς. Μεγάλῃ δὲ σημασίᾳ εἶναι καὶ τὸ γεγονός ὅτι αἱ εὐμενεῖς κρίσεις ἐδημοσιεύθησαν εἰς τὰ σπουδαιότερα ἐπιστημονικὰ περιοδικά, ὅπως εἶναι τὸ *Lancet*, τὸ *British Medical Journal*, τὸ *American Medical Association*, τὸ *Gynecologie et Obstetrique* τῶν Παρισίων καὶ πολλὰ ἄλλα.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἀποδεικνύεται ἡ ἀναμφισβήτητος ἐπιτυχία τῶν συγγραμ-

μάτων τοῦ κ. Ν. Λούρου ἀπὸ ἐπιστημονικῆς καὶ διδακτικῆς ἀπόψεως, πολὺ τιμητικὴ διὰ τὴν ἑλληνικὴν ἐπιστήμην.

Ἄλλ' ὑπάρχει καὶ ἐν σημεῖον, ὅπερ ξενίζει τὸν Ἕλληνα ἀναγνώστην. Τοῦτο δὲ εἶναι ἡ γλῶσσα τῶν βιβλίων.

Ὁ κ. Λούρος διεκρίνετο, πάντοτε, ἀπὸ φοιτητῆς διὰ τὴν ὠραίαν καὶ καθαρὰν ἑλληνικὴν γλῶσσαν του, τὴν ὁποῖαν μετεχειρίζετο, τόσον διὰ τὸν προφορικόν, ὅσον καὶ τὸν γραπτὸν λόγον. Εἶναι δὲ ἄριστος γνώστης τῆς καθαρᾶς ἑλληνικῆς καὶ ρήτωρ εὐφραδῆς καὶ καλλιεπῆς. Ὡς τοιοῦτον δὲ τὸν ἐγνώρισα ὅτε ἦτο μαθητῆς μου. Διὰ τοῦτο ἐξεπλάγην πολὺ, ὅταν ἀνέγνωσα τὰ τελευταῖα αὐτὰ ἔργα του, γραφέντα εἰς γλῶσσαν πολὺ δημοτικὴν καὶ τοῦ ἔγγραφα τὴν διαφωνίαν μου.

Δικαιολογούμενος εἰς τὸν πρόλογον τῆς Μαιευτικῆς του ὁ κ. Λούρος, γράφει τὰ ἑξῆς:

«Ὁμολογῶ, ὅτι καὶ τοῦτο τὸ βιβλίον γράφτηκε δόλοκληρο πρῶτα σὴ καθαρεύουσα. Ξαναδιαβάζοντάς το ἄρχισα νὰ νιώθω, ὅπως καὶ γὰ τόσα ἄλλα θέματα τῆς ἐθνικῆς μας ζωῆς, πὼς μὲ τὴν καινούργια δόξα τῆς Πατριδᾶς μας, ἀνάμεσα σὲ τούτῃ τῇ μεγάλῃ κοσμοχαλασίᾳ, ἦρθε ἡ στιγμή νὰ καταργήσομε τὰ στραβοπατημένα καλούπια τῆς συνήθειας καὶ νὰ κοιτάξομε κατὰματα μὲ θάρρος τὰ προβλήματα μας καὶ τὴ πραγματικότητα.

Μοῦ φάνηκε τότε τὸ τελειωμένο βιβλίον μου σὰν προθήκη Μουσείου. Ὅλα του τὰ ζωντανὰ νοήματα τὰ βρῆκα στεγνὰ κὶ ἐπίσημα χωρὶς πνοὴ καὶ ἀπλότητα, σὰν τακτοποιημένα μὲ τὴ γνωστὴ προσποίηση τῆς ἐπιδείξεως.

Αὐτὴ ἦτο ἡ ἀρχὴ τῆς μεταστροφῆς τοῦ κ. Ν. Λούρου, ἐκ τῶν ἀρίστων ὀπαδῶν τῆς καθαρευούσης πρὸς τὴν τάξιν τῶν δημοτικιστῶν.

Δὲν ἔχω ἀμφιβολίαν, ὅτι ὁ κ. Ν. Λούρος θὰ ἠδύνατο νὰ ἐπιτύχῃ καλύτερα, εἰς τὴν ὁποῖαν γράφονται ὅλα σχεδὸν τὰ συγγράμματα, καθὼς καὶ ὅλαι αἱ ἑλληνικαὶ ἐφημερίδες, ἀναγνωσκόμεναι ἀπὸ ὅλους τοὺς Ἕλληνας τοῦ ἐσωτερικοῦ καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ, ἐκτὸς τῶν κομμουνιστῶν.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ ΜΕΛΟΥΣ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ.— Τὰ λογοτεχνικὰ εἶδη τὰ προτιμώμενα πρὸς ἀνάγνωσιν ὑπὸ τῶν Ἑλληνοπαίδων κατὰ τὰ διάφορα ἔτη τῆς ἡλικίας αὐτῶν καὶ παιδαγωγικὰ συμπεράσματα. (Ἐπὶ τῇ βάσει πειραματικῶν ἐρευνῶν), ὑπὸ *Νικολάου Ἐξαρχοπούλου*.

Ἡ παροῦσα ἀνακοίνωσις εἶναι ἡ τρίτη γινομένη ὑπ' ἐμοῦ πρὸς τὴν Ἀκαδημίαν περὶ τῆς ἐξελίξεως τοῦ ἀναγνωστικοῦ διαφέροντος κατὰ τὴν παιδικὴν ἡλικίαν. Ἀπο-